

Ungdomsledighed i Europa

15,4 mio. unge i EU er hverken i job eller i gang med en uddannelse

Tal fra Eurostat viser, at 17,2 pct. af de unge mellem 15 og 29 år i EU-27 er uden job og samtidig heller ikke er i gang med en formel uddannelse. Det svarer til ca. 15,4 mio. unge og er en stigning på ca. 1,8 mio. personer, siden krisen satte ind. Opgørelsen inkluderer de arbejdsløse unge, som ikke samtidig er i gang med en formel uddannelse, men inkluderer også unge, som slet ikke tælles som arbejdsløse, og som er havnet helt ude på sidelinjen uden for arbejdsstyrken og heller ikke er i gang med en formel uddannelse. Hvis udviklingen ikke vendes, risikerer mange i unge i EU fremadrettet at få en dårlig tilknytning til arbejdsmarkedet og blive marginaliseret.

af senioranalytiker **Erik Bjørsted**

22. juli 2013

Analysens hovedkonklusioner

- Over 15 mio. unge mellem 15-29 år i EU-27 er hverken i job eller i gang med en formel uddannelse. Det svarer til ca. 17,2 pct. af alle 15-29-årige i EU-27.
- Antallet er vokset med ca. 1,8 mio. personer under krisen.
- Værst ser det ud i de gældsplagede lande, hvor andelen af unge, der hverken har job eller er i gang med en formel uddannelse, er over 20 pct.
- I Danmark er andelen ca. 12,2 pct., svarende til ca. 124.000 unge mellem 15-29 år, hvilket er tæt på en fordobling i forhold til niveauet før krisen, og det er den højeste andel, der er målt i nyere tid.
- Hvis udviklingen ikke vendes, risikerer mange unge europæere fremadrettet at få en meget løs tilknytning til arbejdsmarkedet, og mange får måske ikke for alvor foden inden for på arbejdsmarkedet. Det vil i så fald kunne være med til at bremse den økonomiske vækst i Europa.

Kontakt

Senioranalytiker

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

17,2 pct. af de unge i EU står uden job og er ikke i gang med en uddannelse

I den økonomiske debat har der med rette i lang tid været meget fokus på ungdomsledigheden – typisk målt ved arbejdsløsheden for de 15-24-årige eller de 15-29-årige.

Arbejdsløsheden fokuserer dog kun på de unge, som er *inden for* arbejdsstyrken og kan tillige indeholde studerende, som ikke kan få et studiearbejde. Det kan derfor være mindst lige så interessant at skære ind til benet og fokusere på alle unge, som ikke har et arbejde eller er i gang med en uddannelse, uanset om de er i arbejdsstyrken eller ej.

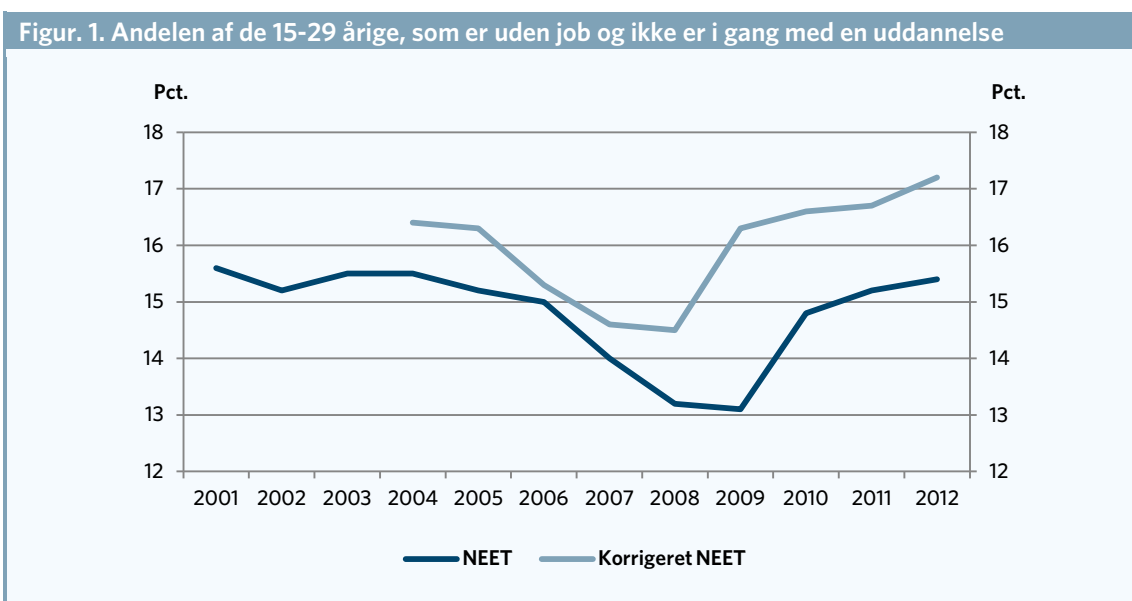
På den måde får man skilt studerende fra, og man får også belyst de unge, som er havnet helt ude på sidelinjen, og som hverken er i arbejdsstyrken eller er i gang med en uddannelse.

Eurostat offentliggør derfor såkaldte NEET-rater (Not in employment, education or training), som er antallet af unge, som hverken er i job eller i gang med en uddannelse set i forhold til antallet af det samlede antal 15-29-årige.

I figur 1 er de officielle NEET-rater vist for EU-27. Som det fremgår, står 15,9 pct. af alle 15-29-årige i EU-27 uden arbejde og er heller ikke i gang med en uddannelse. Det svarer til ca. 14 mio. unge europæere mellem 15 og 29 år.

I beregningen af de officielle NEET-rater fra Eurostat tæller uformel uddannelse også med, selvom den i sig selv måske ikke betyder, at man opnår en højere kompetencegivende uddannelse, end den man havde. Dvs. at fx efteruddannelse mv. også kan tælle med som uddannelse.

Betinget man, at uddannelsen skal være af formel karakter, er der 15,4 mio. unge mellem 15-29 år, som hverken er i job eller i gang med en formel uddannelse, svarende til 17,2 pct. af alle unge mellem 15-29 år. Det fremgår også af figur 1.

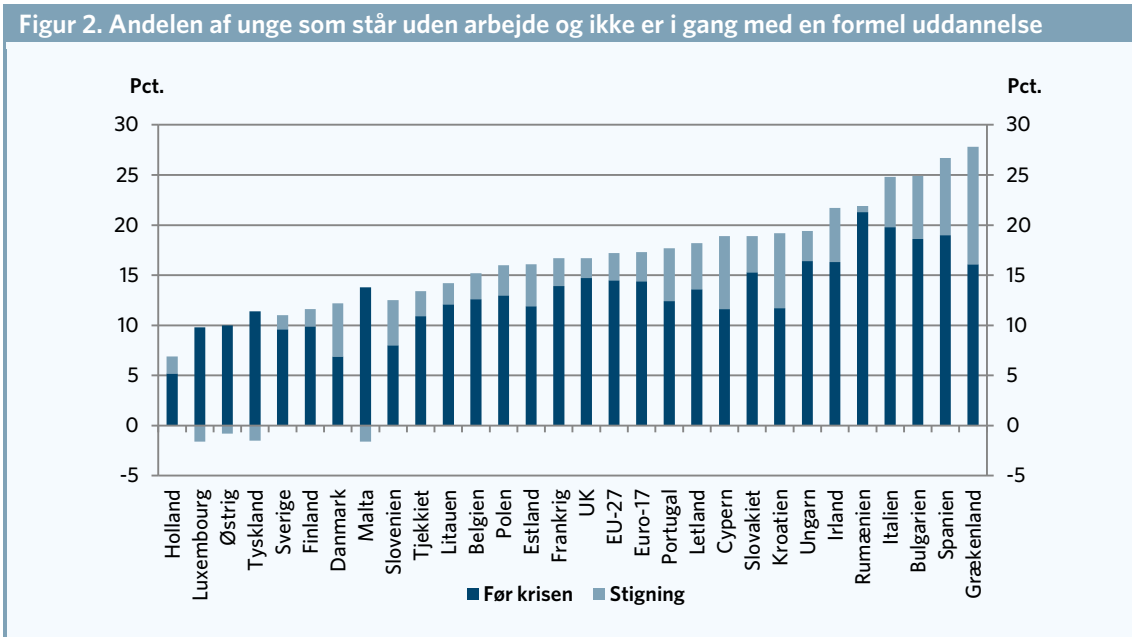
Anm: Der ses på andelen af unge mellem 15-29 år, som ikke er i arbejde og heller ikke er i gang med en uddannelse. I beregningen af NEET-raterne tæller uformel uddannelse også med som uddannelse. Hvis man betinger, at der skal være tale om formel uddannelse, fremkommer den korrigerede NEET i figur 1.

Kilde: AE på baggrund af Eurostat.

Det står værst til i de gældsplagede lande

Ligesom når man ser på de mere traditionelle arbejdsløshedsrater for de unge, er andelen af unge, som hverken er i arbejde eller i gang med en formel uddannelse, højest i de gældsplagede lande. Det fremgår af figur 2.

I Spanien, Grækenland og Italien er andelen fx på 25 pct. eller derover, og i Irland er andelen på knap 22 pct.

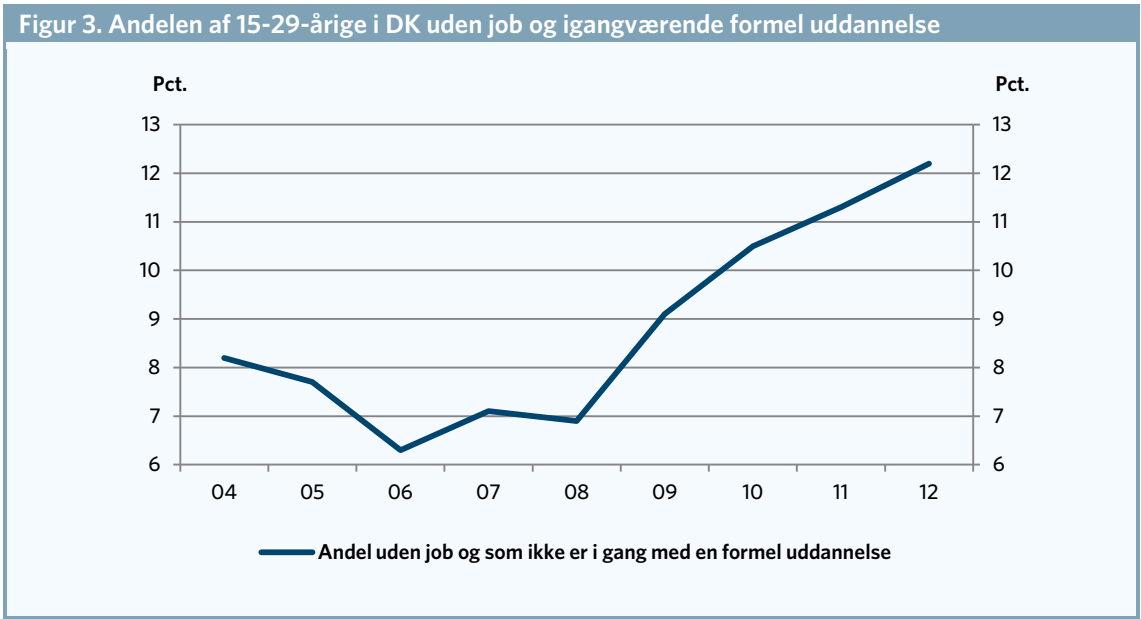

Anm: Før krisen er defineret som 2008, og der ses på stigningen fra 2008-2012. 2011 er den seneste observation.
 Kilde: AE på baggrund af Eurostat.

I Danmark er det ca. 12,2 pct. af de 15-29-årige, som står uden arbejde, og som heller ikke er i gang med en uddannelse, hvilket i internationalt perspektiv er en forholdsvis lav andel.

De 12,2 pct., som svarer til ca. 124.000 unge, er dog tæt på en fordobling af andelen, siden krisen brød ud i 2008, hvor andelen var på 6,9 pct., og stigningen i andelen af unge herhjemme, som er uden job, og som heller ikke er i gang med en formel uddannelse, er faktisk kun overgået af Grækenland, Spanien, Kroatien, Cypern, Bulgarien, Irland og Portugal.

Dertil kommer, at andelen af unge herhjemme uden job og igangværende formel uddannelse ikke er observeret højere i nyere tid. Det fremgår af figur 3, som viser udviklingen i denne andel siden 2004, som er den første tilgængelige observation i Eurostat.

Kilde: AE på baggrund af Eurostat.

EU's spareplaner rammer de unge

I EU har man længe haft et meget ensidigt fokus på underskuddene på de offentlige budgetter og gældsopbygningen. Der er selvfølgelig ingen tvivl om, at længerevarende underskud og heraf følgende gældsopbygning ikke er en holdbar situation, men omvendt må man også erkende, at man ikke kun kan spare sig ud af krisen.

En stor del af underskuddene skyldes netop krisen på arbejdsmarkedet, og hvis EU udelukkende satser på at spare sig ud af krisen, kan arbejdsløsheden bide sig fast på det nuværende høje niveau. Det gælder også ungdomsledigheden, som i øjeblikket er den højeste siden 1997, og resultatet kan nemt blive, at de unge aldrig for alvor får fodden inden for på arbejdsmarkedet og måske bliver marginaliseret.

Dertil kommer, at hvis den høje arbejdsløshed bider sig fast, vil det blive endnu vanskeligere at skabe vækst, arbejdspladser og sunde offentlige budgetter i EU.

EU bør på den korte bane derfor gøre mere for at stimulere vækst og beskæftigelse ved hjælp af finanspolitiske tiltag. Vækstpagten, som blev vedtaget i juni 2012, er et vigtigt skridt i den rigtige retning, men det er afgørende, at der bliver fulgt op på initiativerne, og at pengene også kommer ud at arbejde.

Derudover bør EU også erkende, at timingen af de finanspolitiske stramninger ikke er hensigtsmæssig, og EU-landene bør heller ikke konsolidere de offentlige finanser på én gang. De europæiske økonomier er tæt forbundne via eksport og import, og set under ét er Europa faktisk en forholdsvis lukket økonomi. Når lande i EU konsoliderer de offentlige budgetter på én gang, har det derfor store afledte negative handelseffekter.

ECB spiller også en meget vigtig rolle og kan være med til at holde renten i de gældsplagede lande nede ved om nødvendigt at gå ind og støtteopkøbe statsobligationer i de gældsplagede lande.

Udover at EU bør genoverveje den finanspolitiske kurs, er det også vigtigt at få opkvalificeret og uddannet de unge.